

LEZERS VERZORGER

DE NOORD-BRABANDER

Staan- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS- PRIJS

voor den Staat 1/2

voor den Post 1/4

BOEK VERUIM OUD-VETAT

903 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2

ADVERTENTIEN

15 oents de regel

behalve 35 cents regel

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

WIJ WANHOPE NIET

Neen, wij wanhopen niet. Wij mogen nu en dan de alarmklok luiden; het is om hen wakker te schudden uit hunnen slaap, die ingesluimerd zijn in de rust van vertrouwen, en deze zijn weinige, of die door velerlei uit de geschiedenis ontleende droombeelden misleid, in een onrustig mistronwen, kortzigtig de beelden aanneemen en volgen, als de veropenbaring eener heilrijke waarheid den dageraad eener nooit terugkeerende voorvalige grootheid. En deze zijn velen.

En, toch, neen, wij wanhopen niet. Nederland is niet verloren. Alle bouwstoffen van redding liggen voorhanden. Zoodra slechts een heiliger brein en eene krachtige hand, die zal weten te bezigen, zal Nederland het hoofd kunnen opsteken; het zal andermaal zegeren over de vernederingen, waarin het pijnlijk worstelend is.

Die hand, dat brein zijn in Nederland aanwezig. Ja, de natie betrouwt op haren ridderslijken Koning. Hij die zijn volk dapper ten slagveld voerde, om het met eerelaten te overladen, zal hetzelfde ook in het konstitutionele strijperk der vrijheid weten te leiden, om zich zelve en zijn volk te vrijwaren van de overheersching der aristokratie, welke het *Handelsblad* in deszelfs nummer van den 30 November naar waarheid eene *Hydra* noemde, die 's lauds beste levensochten uitzuigt, en die thans hare laatste krachten inspant, om zich aan eene overheersching vast te knellen, die op het punt staat van zich in hare hand te zullen bestendigen, of voor immer daaraan te ontfallen.

De belangen van vorst en volk vereenigen zich hier, gelijk altijd. Zij, de aristokratie, die de vijandin is van den troon, is tevens de verdrukking des volks. Hare leus is vrijheid. En daardoor tracht zij het volk te verschalken, wanneer zij den Koning vijandig is. Maar hare vrijheid is bedriegelijk. Het is een wapen, dat zij bezigt tegen den troon; maar dat daadwerkelijk niets betekent dan overheersching. Vrijheid voor haar en hare volgelingen; slavernij voor het volk; vernedering, verdelging van Oranje; ziedaar, wat zij te haar schijn voert. Met een woord, de vrijheid van Rome, hier slaven, daar meesters; ziedaar het doel van haar streven; niet van heden, of gisteren; maar sinds prins Willem I. onder een moordend staal viel,

tot op den dag dat in Noordland de vertegenwoordiging eene belasting op de inkomsten vorderde, had dezelve niet gerust, dan bij tusschenpozen, wanneer 's volks wil, of de sterke arm van vreemde overweldiging haar in bedwang hield.

Ook nu rust zij niet. Zij heeft ons eene finantiële crisis berokkend, welken zij nu te baat neemt, om zoo mogehjk, het koninklijke huis inpopulair te doen worden. Nieuwe belastingen, welke de regering zoude hebben vermeden, worden doorsnaar gevonden. Zij belaagt de koninklijke magt, door het hooger opvoeren van belastingen op een pligemergeld volk, en zaait ontevredenheid met het onzalig doel, dat ons de voor eeuwig verbroke ketenen van de oligarchische en publiek moet aanbrenge.

Dan dit doel is geen geheim meer; ook voor de natie niet; de natie zeggen wij, dat is dat gedeelte der bevolking, hetwelk de lasten der schatkist draagt, zonder daarvan regtstreeks de voordeelen te genieten.

Vorst en volk zijn een. Er is wel tusschen vorst en volk eene faktie, welke deze uitzuigt, om gene te verdringen. Maar dit wordt eindelijk begrepen, en daarom is het, dat wij niet wanhopen. De natie begint nu te zien, dat zij met deszelfs moedigen vorst hare eigene zaken moet trachten te regelen, want dat hare belangen met die des konings geheel te zamen smelten. Eene nieuwe grondwet, welke de koninklijke magt bestendigt en verlevendigt, terwijl zij de vrijheid des volks verzekert; eene ontbindbare kamer, een verantwoordelijk ministerie, gelijke vrijheid voor allen in alles; een verkiezingstelsel, dat eene wezentlijke vertegenwoordiging kan aanbrenge; eindelijk instellingen, welke aan den zoowel finantiële als politieke toestand des rijk gevevredigd zijn; ziedaar, wat Nederland behoeft, ziedaar, wat men vergt.

En dat zullen wij verkrijgen. Nooit zagen wij dit duidelijker, dan op dezen oogenblik, nu bijna de geheele pers zamenwerkt tot dit groot verheven, heil- en redding- aanbrengeend doel.

Het *Handelsblad* heeft zich sinds lang en loyaal op dat terrein gesteld. De *Vlissingche* en *Kamper Couranten* scherpen met moed hunne pen, om de natie omtrent hare belangen des aangaande voor te lichten. De *Katholieke Nederlandsche Stemmen* hebben altijd met den *Noord-Brabander* strijd gevoerd, ter verdediging van deze vooruitge-

stelde beginselen, en zullen op dien weg trachten voort te gaan, met al de gesetkracht, die hen bezielt. Ook de *Reformatie*, een separatistisch blad, schaaft zich aan onze zijde, terwijl van den anderen kant een nieuw tijdschrift, dat door eene welgesandene energieke pen bezielt wordt, de *Spectator*, opdwagt, om het terrein van wezentlijke grondwettige vrijheid en regeling van finantiën in kalmen ernst te verdedigen. Daarom, wij herhalen het nogmaals, wij wanhopen niet. Laat de pers nog een weinig de natie opwekken; en dat dan de Koning een krachtig, benoedigend woord spreke; en Nederland zal gered zijn.

Dit is de wensch, en terens de bede, welke wij ter gelegenheid van 's Konings verjaring ten hemel zonden. Dat de oppermajesteit van God zijnen plaatsbekleeder op aarde, met die moedige wijsheid vervulle, welke het geluk der volken uitmaakt; terwijl zij den roem der koninklijke huizen vestigt. De hemel verlichte den Koning, en nieuwe Nederlands volk in zijne hoede; en de toekomst, die zich achter anhelvospelende nevelen verbergt, zal betere dagen voor vorst en vaderland aanbrenge.

TURKIJE

KONSTANTINOPEL, 16 November. De veranderingen die in de turkeche administratie hebben plaats gehad, zijn verre van zoo veel betoekentot te wezen, als men zich wel had voorgesteld; en wij hebben zelve ingetien, dat wij ons eens menschen hadden gevormd wat aangaat dezelver strakking; en wat betreft de wezentlijke oorzaken waaruit ze ontsproten zijn. Nakh-Pasha zoude gelijk hebben indien hij aan Frankrijk of aan eenig andren mogendheid zijne ongenade wilde wijzen. De handeligen van Europa in dit geschik zijn daarvoor slechts gelegenheid geweest, en hebben slechts tot werktuigen gediend aan reeds voorelang bestaanden persoonlijk haat, waarvan Nakh-Pasha het slagtoffer geweest is. Met te gevevredigd op aan Europa voldoenig te geven, dat men deze maatregel genomen heeft, maar enkel en alleen omdat er openbare strijd hangende was tusschen den ex-president van den raad on den minister van finantiën; die in dezen oogenblik de steun steun is van Nakh-Pasha. Het is niet te ontfallen.

Niettegenstaande zijn ook ditmaal de Europeesche vertegenwoordigers, die zich hiertoe op den voorgrond gesteld hebben, ten gevolge van hunne goede trouw, de dupe geweest van de dubbelhartigheid en veinzery van den divan.

GRIEKENLAND

De nationale vergadering van Griekenland is den 20 November te Athene geopend geworden. In de bij deze gelegenheid uitgesprokene redsvr-

ring heeft, koning Otto gezegd te vertrouwen, dat de vereniging der afgevaardigden eene bron van welvaart voor Griekenland zal zijn.

INDIE EN CHINA.

Wij hebben berichten uit China van den tienden Augustus en uit Indië van den twintigsten October.

De dagbladen, en wel bepaaldelijk *the Friend of China* van dato 10 Augustus, van Hong-Kong, zijn opgevuld met bijzonderheden betrekkelijk de zaak der autoriteiten van Formosa. Het rapport van den chineesch-keizerlijken commissaris tegen deze autoriteiten, na hen van togenant tegen den keizer overtuigd te hebben, besluit dat op eene gestrengte strafbepaling aan te dringen. De kastijding zal dan ook gestreng wezen, want de keizer verklaart luide dat deze autoriteiten eene zoo beledigende ondankbaarheid voor zijne weldaden hebben vergolden, dat zij de bitterste gevolgen van deze hunne misdaad moeten ondervinden.

De chineesche inwoners van Hong-Kong liggen altijd onder de plak der engelsche autoriteiten die hun verbieden van des avonds tusschen 8 en 10 ure zonder lantaarn op straat te komen; om na tien ure hunne woning te kunnen verlaten moeten zij eene veroorloving aanvragen; anders is zulke hun ten strengste verboden.

M. Rottinger, gouverneur van Hong-Kong, heeft eene proklamatie uitgevaardigd waarbij hij verklaart dat de opium een artikel is, welks trafiek door de wetten en edikten van het chineesche keizerrijk wordt verklaard voor onwettig en daad van smokkelarij; en dat gevolglijk elk een tegelijk die naar eene chineesche haven vaartuigen met opium mocht komen te verzenden, zich zal blootstellen aan de gevaren en moeilijkheden zijner onderneming, en op geene de minste bescherming behoeft staat te maken van de konsuls en officieren der koningin van Engeland.

De hagedis is van zins een verzoekschrift aan het engelsche gouvernement in te dienen ten einde eene vermindering van belasting op de thee te bekomen.

De eigentlijke moordenaar van Maharajah-Shering en zijn zoon is niet, gelijk men gezegd had, de eerste minister geweest, maar Rejeet-Sing minister van Chund-Koonwar, weduwe van Kurrak-Sing. Ook deze is het die den eersten minister vermoord heeft. De zoon van dezen eersten minister heeft den moordenaar Rejeet-Sing en verscheidene opperhoofden doen ter dood brengen en heeft vervolgens uitgeroepen Maharajah, een kind van zeven jaren, Dhuleep-Sing; aangenomen zoon van Ronjeet; en zich zelve geproklameerd eersten minister van vader op zoon onder den naam van Heer-Sing.

Men zegt dat de broeder van den vermoorden eersten minister op Lahore aanrucht, aan het hoofd eener geduchte armee. De waarnemingen die dit opperhoofd zich voorstelt doen vermoeden dat de Engelschen genoodzaakt zullen zijn tusschen beide te kiezen. Men verzekert dat zij reeds een leger van 30000 man tot dat doel te zamen trekken op de oever van den Sutley. Lord Ellenborough heeft het voorzitterschap nog niet vertaten.

Dost-Mohamed maakt eene expeditie tegen Bokara in gereedheid. De Sirdars Kandahar doen aanbiedingen aan Perzie. Hyar-Mohamed organiseert eene perzische armee die uitgenoodigd is Heret te bezetten.

De generaal Ventura is, zegt men, op last der opperhoofden opgesloten, en men denkt dat de fransche officieren in de dienst groot gevaar loopen. De generaal Avitabis is buiten bereik der moordenaars.

SPANJE

MADRID 28 November. De generaal Serrano, gekwist door het schipbreuk lijden van de kandidature van den heer Lopes tot president van het kongres, heeft zijn ontslag gegeven. Hij heeft zich in krachtige bewoordingen uitgelaten over de kandidaturen die den heer Pidal tot den voorzitter

steel hebben gebracht, dezelve noemende goddeloos, Kenschetsen van de eerrucht der gematigden en inkonackwant. In den raad heeft de heer Serrano zich luide beklagd over hetgeen er had plaats gegrepen.

De maatregel van het gouvernement die de bevoordelingen handhaaft welke onder Espartero gedaan zijn, hebben eene de gematigden en ten de andere militairen mislukt. De gezalkkeren kunnen aan de gematigde partij de verkiezing van den heer Pidal niet vergeven.

FRANKRIJK

Het *Journal des Debats* vaart hevige uit tegen den heer Berryer en de legitimistische afgevaardigden die zich naar Londen hebben begeven om den hertog van Bordeaux hunne hulde te brengen. » Afgevaardigden, » zoo spreekt het onderanderen, » door kunnen eed aan den koning van 1830 verbonden, zijn tegenwoordig geweest bij deze soort van inhuldiging, waarbij de uitgewekenen van Londen aan den pretendent den titel van Koning van Frankrijk hebben gegeven. Zij zullen van dit hun gehouden gedrag aan de Kamer verantwoording moeten geven. Zij hebben de Kamer betoedigd, door verachtelijk den eed met voeten te treden, door welken alleen zij recht hebben om in die kamer zitting te nemen. M. Berryer en zijne medgezellen zullen te verklaren hebben wat zij, met hunnen titel van afgevaardigden, aan het hof van Bordeaux deden, en op welke wijze zij de getrouwheid aan Frankrijks koning kunnen overeenbrengen met deze soort van proklamatie van een koning van Frankrijk die het Charter niet erkent. »

Deze taal, gelijk men ziet, doet het een of ander tegen de volgende zitting te ontmoet zien.

NEDERLAND

's BOSCH 6 December. Eeden is de verjaardag des Konings op de gebruikelijke wijze plegtig gevierd. De parade der schutterij en troepen der stad was schoon. Maar vooral ook muntte uit de sierlijke verlichting van de eolange vernieuwde façade van het stadhuis.

's BOSCH 8 December. Wij wurden door plaats gebrek verhinderd, in dit nummer op te nemen een bericht over de verwonderlijke kunsttoogen van den verdienstelijken heer Boissonneau. Wij zullen dit in een volgend nummer doen. Inmiddels achten wij ons verplicht aan onze lezers te melden, dat wij gisteren gezien hebben een kunsttoog van gemelden heer Boissonneau, vervaardigd voor een heer dezer stad, dat zoo volkomen het goede oog gelijkend, en in de bewegingen van het andere oog meegaande was, dat het ons onmogelijk was te raden, welk het natuurlijke, welk het kunsttoog wezen mogt. Dit is zoo waar, dat onder de betrekkingen van gemelden heer weddingschappen hebben plaats gehad, terwijl de een beweerde, dat het register de andere dat het linker oog het kunsttoog was. Overigens liet het kunsttoog zich gemakkelijk nitnemen en inzetten, terwijl hetzelfde den lieder niet alleen geen pijn, maar zelfs geen hinder vooroorzaakte.

-- Bij Koninklijke besluiten van den 6 dezer, zijn benoemd:

a. Tot ridder van de Militaire Willems-orde, derde klasse, de kapitein-luitenant ter zee J. F. A. Coertsen, tot dus verre ridder der orde, 4de klasse, en

tot ridder van de Militaire Willems-orde, vierde klasse, de luitenant ter zee van de eerste klasse J. A. G. Rietveld; en

tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw:

de gepensioneerde kolonel der kavalerie J. J. C. Maaheek;

de luitenant ter zee van de 2de klasse jonkhr. P. Melvill van Carnbee;

de gepensioneerde majoor der artillerie C. H. Meijer, en

de luitenant ter zee van de eerste klasse B. H. Starling.

b. Tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw:

mr. P. L. Bograam van Jaarsveld, president van de arrondissementsrechtbank te Gorinchem;

mr. D. J. Bijleveld, president van de arrondissementrechtbank te Gravenhage;

mr. J. van Hoo, professor in de rechtsgeleerdheid aan het atheneum illustre te Amsterdam;

L. J. A. van der Kun, ingebour van den waterstaat der eerste klasse;

J. Loopnijt, burgemeester van Schiedam;

Edouard Prévinaire, fabrikant te Haarlem;

Godfried Salomonson, fabrikant te Ahmelo.

Terwijl Zijne Majesteit, bij een ander besluit, mede van den 6 gedagteekend, aan den kolonel A. F. J. F. J. baron van Omphal, a la suite van het 1 regiment dragonders, adjudant van Zijne Majesteit Koning Willem Frederik, Graaf van Nassau, den rang van generaal-majoor heeft verleend, zonder bezwaar der schatkist.

Zijne Majesteit heeft voorts, bij besluit van diezelfde dagteekening, den gepensioneerden luitenant-kolonel der artillerie, Govert Johan van Slingelandt, en zijne wettige afstammelingen, ingelijfd in den Nederlandschen adelstand, met den titel van baron en barones.

-- Bij besluit van den 29sten November 1843, no. 50, is op het daartoe door hem gedaan verzoek eervol uit de dienst ontslagen de officier van gezondheid der 3de klasse J. H. Nienhuis.

-- Door Zijne Majesteit zijn, bij besluit van den 1sten December 1843, no. 67, op het daartoe door hen gedaan verzoek, gepensioneerde de officieren van gezondheid der 3de klasse A. A. Geldsmit en J. H. Johanneman.

-- Bij besluiten van den 2den en 3den December 1843, no. 60 en 61, is aan den gepensioneerden ritmeester G. B. F. van Olhoff en den gepensioneerden kapitein-kwartiermeester M. Plooy, vergoeding verleend tot het voortdurend dragen aan de aktiviteitsuniform, aan eerstgemelde van het korps waartoe hij het laatst heeft behoord en aan laatstgemelde van de kwartiermeesters.

Bij besluit van den 4den December 1843, no. 34, is aan den gepensioneerden majoor der kavalerie, J. N. G. J. du Bois, bij gunstige uitzondering, de rang van luitenant-kolonel verleend, zonder bezwaar der schatkist.

-- Bij besluit van den 1sten December 1843, no. 47, heeft Zijne Majesteit benoemd:

tot tweede luitenant-kwartiermeesters:

bij het 5de regiment infanterie, den adjudant-onderofficier W. G. Medenbach, thans schrijver der 1ste klasse bij het departement van Oorlog,

bij het 1ste regiment dragonders, den opperwachtmeester G. C. L. d'Engelbronner, thans schrijver der 3de klasse bij gemeld departement.

-- Bij Zijner Majesteits besluit van den 2 December jl., no. 60, is bij de dienstdoende schutterij te Deventer, tot instruktieur met den rang van 2den luitenant titulair benoemd F. F. Cannel, vroeger adjudant-onderofficier bij het regiment grenadiers.

-- Bij besluit van dezelfde dagteekening, no. 61, heeft Zijne Majesteit aan de nagemelde officieren bij de rustende schutterij in de provincie Noord-Brabant, op derzelver daartoe gedaane verzoeken, een eervol ontslag verleend, als:

bij de 1ste afdeeling, 1ste bataillon, 3de kompanie, aan T. C. Frjlingk, als 1ste luitenant;

bij de 3de afdeeling, 4de bataillon, 1ste kompanie, aan J. A. Sengers, als 1ste luitenant;

en uit hoofde van verandering van woonplaats, bij de 1 afdeeling, 2 bataillon, 5 kompanie:

aan jhr. mr. J. W. van Thije Hanneb, als 1ste luitenant;

bij het 4 bataillon, 1 kompanie, aan J. A. Sprengers, als 2de luitenant;

bij de 3 afdeeling, 2 bataillon, 1 kompanie, aan ... Loman, als 1ste luitenant, en aan P. Cuypers, als 2de luitenant;

bij dezelfde afdeeling, 4 bataillon, 1 kompanie, aan H. A. Mora, als kapitein.

En zijn bij hetzelfde besluit tot officieren bij de rustende schutterij in Noord-Brabant benoemd:

bij de 1 afdeeling:

1 bataillon, 3 kompagnie, tot 1sten luitenant H. Leeff, thans schutter;

1 bataillon, 4 kompagnie, tot 1sten luitenant A. van den Hoek, thans schutter; tot 2de luitenant C. van Riel;

2de bataillon, 4de kompagnie, tot 2den luitenant A. P. van Beusekom, thans schutter;

2de bataillon, 5de kompagnie, tot 1sten luitenant jhr. H. J. J. Bowier, thans 2de luitenant;

4 bataillon, 1 kompagnie, tot 2de luitenant P. C. van Dungen, thans sergeant-majoor;

bij de 2 afdeeling, 2 bataillon, 6 kompagnie, tot kapitein D. A. van Beckhoven; tot 1sten luitenant C. H. Horaten; tot 2den luitenant J. J. Muijzenberg;

bij de 3 afdeeling, 2 bataillon, 1 kompagnie, tot kapitein J. J. Schutjes, thans 2de luitenant met den personeel rang van 1sten luitenant; tot 1sten luitenant J. B. baron van Megenpoth, vroeger auditor bij een der schuttersraden; tot 2de luitenant C. van den Briel en A. Schutjes, beiden thans schutters.

4 bataillon, 1 kompagnie, tot kapitein J. Bluijssen, thans 2de luitenant, tot 1sten luitenant L. F. Frencken, thans schutter, tot 2den luitenant G. M. Frencken.

GRAVENHAGE, 8 December,

De antwoorden der Regering, betrekkelijk het ontwerp van wet tot aflossing en uittrekking van schuld over 1843, zijn thans gedrukt en aan de leden van de Staten-Generaal rondgedeeld.

Men verneemt, dat er heden bij gelegenheid van 's Konings verjaardag, ten hove dejeuner-toit is gehouden geworden, gedurende hetwelk het korps muzikanten van het regiment grenadiers en jagers, enige stukken hebben uitgevoerd. Ook is aan onzen stadgenoot, den heer J. van Gelder, die zich, gelijk dezer dagen gemeld is, op dezen oogenblik in de residentie bevindt, de hooge eer te beurt gevallen, genoodigd te worden zich voor HH. MM. en het Koninklijk gezin te doen hooren.

Noggen (Donderdag) is er gala-bal op het Paleis in het Noorderdijk.

Heden zijn, bij gelegenheid van 's Konings verjaardag, de bewoners van het Diakonie oude vrouwen- en kinderkuis der Nederduitsehe Hervormde gemeente alhier feestelijk onthaald geworden. Zoo wij wel onderrigt zijn, zouden bestuurders van dat armengesticht, tot de bestrijding der daaraan verbondene onkosten, zijn in staat gesteld door het, op hunne aanvraag ontvangen van eene gift van Zijne Majesteit. Men zal zich herinneren, dat een dergelijk feest ook verleden jaar in gemeld geticht, bij gelegenheid van den verjaardag van het geterbiedigd Hoofd van den Staat, heeft plaats gehad.

Z. Exc. de heer Rochussen, Zr. Ms. huijtergewoon gezant en gevolmachtigd minister te Brussel, is alhier aangekomen, en heeft gisteren ten hove gedineerd.

Met *Algemeen Handelsblad* van den 1 dezer beheldt een betoog der doeltreffendheid van de opheffing der Hoogeschool te Groningen. Zoowel de *Provinciale Groninger Courant* als de *stedelijke Groninger Courant* van gisteren houden eene welgestelde wederlegging van dat betoog in. Onder anderen wordt daarin de betrekkelijke vermeerdering van het getal studenten te Groningen, gedurende de laatste jaren, met cijfers aangetoond.

Uit Giethoorn schrijft men van den 28 November het volgende:

Gisteren avond, omstreeks negen ure, had in deze gemeente een treurig ongeval plaats. Een arbeider met zijne vrouw waren des avonds van huis gegaan met achterlating van vier kinderen, waarvan het oudste veertien en het jongste zeven jaren. Nadat de gemelde kinderen eenigen tijd alleen waren geweest en denkelijk in slaap gevallen, ontdekten de huren dat de roeten hut in brand stond; doch, niettegenstaande zij zich met den meestmogelijken spoed dichtbijtoe begaven, kwamen twee

dier kinderen hun reeds, brandende tegen, terwijl de twee overige zene prooi der vlammen zijn geworden; van de twee aan de vlam ontkomenen geeft echter slechts één hoop op behoudenis.

Te Rome zal in deze maand een konsistorie worden gehouden, in hetwelk enige nieuwe kardinalen en bisschoppen benoemd zullen worden.

Er is te Parijs een vreemd gerucht in omloop. Het geldt niets minder dan de inhechteniseming van den heer Olozaga wiens ministerie, na 8 dagen getuurd te hebben, is in duigen gevallen. Wat heeft de reden kunnen zijn van dezen maatregel? Men weet het niet, en geen der antecedenten van den heer Olozaga is geëigend om denzelfden te rechtvaardigen. Indien men nogtans eenige verzoekingen mag gelooven van mannen die zeggen wel onderrigt te zijn, zoo zou er sprake zijn geweest van een plan ter ontvoering der Koningin ten gunste van den ex-regent, en zou de heer Olozaga aan het hoofd van dit komplot gestaan hebben. Deze besigten zijn van al te veel gewigt dan dat men daaraan geloof zou kunnen schenken, voor en aler stellige mededeelingen zijn gedaan betrekkelijk eene zaak die iederen zou verwonderen. Hetgeen zeker is bestaat daarin, dat het spansche ministerie geheel is ontbonden. De generaal Serrano heeft ook zijn ontslag gegeven: het is onmogelijk de gevolgen van deze nieuwe krisis te voorzien.

De laatste tijdingen uit Barcelona zijn van den 26: Zij behelzen niets van enig belang. Het blijft bij voortdaring in de stad rustig. -- Op den 27 was alles met de opstandelingen te Figueras nog in denzelfden toestand.

De telegrafische depeche die den 5 door het fransche Gouvernement is bekend gemaakt wijgt over de inhechteniseming van den heer Olozaga, zoo dat hetzelfde niet schijnt bewaarheid te zullen worden. Eveneens is het onjuist dat de generaal Serrano zijn ontslag zou hebben gegeven; integendeel is hij met den heer Frias de eenige die in het ministerie gebleven is.

Mengelwerk.

De Minister van Eeredienst.

(Vervolg van ons vorig nummer.)

Een ieder weet dat de afgescheidene gemeente te Utrecht, met den Leeraar scholts, het eerst, ten gevolge van een ingeleverd Adres en gemeentelijk Reglement, in de burgerlijke maatschappij als eene gemeente is erkend en toegelaten. Dit is geschied onder de vorige Regering, in het begin van 1839. Opmerkelijk is het, dat tot het onderzoeken der stukken dier gemeente en het opmaken en teekenen van het besluit ter erkenning, slechts zes weken noodig waren, terwijl vervolgens aan hen, die denzelfden weg volgden, gelijktijdende Adressen en Reglementen inleverden, allerlei moeilijkheden werden in den weg gelegd, en onderscheidene verzoeken werden van de hand gewezen. Dit is echter door het reeds bovengemelde besluit van 9 Januarij 1841, veranderd, hoewel eene hoofdzaak onveranderd gebleven is, welke zeker niet de goedkeuring van alle afgescheidenen wegdraagt, en nog de reden is, waarom velen tot op dit oogenblik de erkenning niet vragen. De hoofdzaak is, de gevorderde verklaring, dat zij in de kosten van hunne Eeredienst, mitsgaders in de verzorging van hunne behoeftigen, buiten bezwaar van het Rijk, zullen voorzien, en gelijke verklaring, dat zij nimmer eenige aanspraak zullen maken op de bezittingen, inkomsten en regten van het Hervormde Kerkgenootschap. Deze verklaring is te Utrecht opregt gedaan, doch, zou als van achteren gebleken is, niet sans door alken, en de Minister kan wisten, dat een goed deel der reeds als gemeenten erkende afgescheidenen, dit evenmin van goederharte hebben gedaan. Er is in 1840, aan Z. M. den Koning een verzoek gedaan door eene Commissie van eene vergadering te Amsterdam gehouden, welke vergadering zich voordeed als eene algemeene Synode der afgescheidenen in Nederland.

Dit verzoek hield in, om niet Gereformeerd te mogen noemen, en de Dordtsche kerkorde van 1678 als kerkorde te mogen hebben. Allen nu, die met zulk een verzoek inzoomen, keuren het Koninklijk besluit van den 9 Januarij 1841 en de daarmede overeenkomstige maatregelen, niet goed. Zij toek, die van de Regering de bekrachtiging vragen van eene kerkorde, waaraan wordt voorgeschreven, dat b. v. de studenten *ex bonis publicis* zullen onderhouden worden, kunnen niet terzelfdertijd goedkeuren, dat zij zelf *buiten bezwaar van het Rijk*, in alus moeten voorzien. Vele afgescheidenen maken gebruik van den gebonden weg, omdat zij anders vreezen voor vervolging, en dat is niet goed te keuren en aan te moedigen, maar af te keuren en tegen te gaan, omdat het niet wel is overeen te brengen met vaste beginselen.

Zij die in dezelfde gevoelens staan, maar zich liever laten vervolgen, dan dat zij hun geweten verkrachten, zijn eer te prijzen dan wel te laken; want zij houden vast aan beginselen, en lijden twarigheid om der conscientie wil. Die conscientie kan door geen Koninklijk besluit verligt of gerust gesteld worden. Een man, die waarlijk geweten heeft, kan een verkeerd beginsel hebben, doph het beginsel kan alleen door overtuiging worden weggenomen, nooit door geweld; in tegendeel zal het door het plegen van geweld worden versterkt, vooral als het, zoo als hier, de zaak der Godsdienst betreft. Wanneer er maar genoegzame verloochening was aan tijdelijke rust en geld, de Regering zou eene massa onvergenogden over het besluit van 9 Januarij 1841 tegenover zich zien, om het bevoerd door den Minister in de vergadering der Staten-Generaal te logenstraffen. Zij zelfs, die als Christenen in opregtheid den weg, door dat besluit aangewezen, volgen, zouden er als burgers wel eens krachtig tegen kunnen protesteren. Het behoeft niet onder de onmogelijkheden gerekend te worden, om in eens te hooren, dat zij, die reeds door de Regering erkend zijn, zich aan de zijde der vervolgden scharen, niet omdat zij het met die vervolgden eens zijn in gevoelens over de kerkelijke zaken, maar om het gevaar te ontgaan, weder door een Minister als bewijs tegen de vervolgden te worden ingeroepen.

Als Christen kan men dien weg, door het besluit aangewezen, in opregtheid volgen, mits men als beginsel erkent, de noodzakelijkheid der scheiding van Kerk en Staat in de tegenwoordige wereld, mits men, hetgeen nationale Kerk genoemd wordt, in de tegenwoordige bedeeeling Gods op aarde, als een onding beschouwt, alleen dienstig om vele menschen voor de eeuwigheid te bedriegen, door hen in den waan te brengen of te laten, dat zij Christenen, leden van Jezus gemeente zijn, terwijl zij nogtans, niet bedekt, maar openbaar, onderdaan zijn van den overste dezer wereld. Zulk een Christen vraagt niet alleen geen geld van den Staat, maar zou het zelfs weigeren, wanneer het werd aangeboden; zulk een Christen volgt het voorbeeld van Abraham, toen deze, bij het aanbod van den Koning van Sodom, zeide: *Ik heb mijne hand ongereinigt tot den nazax, den Allerhoogsten God, die hemel en aarde bezit: zoo ik van eenen draad tot eene schoeriem toe, ja zoo ik van alles, dat uwe is, iets neme! opdat gij niet zegt, Ik heb Abraham rijk gemaakt*, Gen. XIV.: 22, 23. Zulk een Christen is er niet op gesteld, om eenen naam te blijven houden, waardoor hij het voorkomen zou hebben als behoorde hij nog tot dat Babel, hetwelk men nationale Kerk noemt. Zulk een Christen behoort geene aanspraak te maken op de bezittingen en inkomsten, welke oorsprong niet is te zoeken in het geloof, maar in het bijgeloof, en welker langdurig gebruik men, onder Gods heiligs toelating, te danken heeft aan de verwarring van Kerk en Staat. Zulk een Christen laat zich ook niet terughouden door een vermeend burgerregt, gesekken uit de Grondwet van den Staat, welke men het eene oogenblik zoo, het andere oogenblik weder anders uitlegt, waarmede de een ja, de ander niet

